

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 701
van **WILLEM-FREDERIK SCHILTZ**
datum: 7 juli 2015

aan **PHILIPPE MUYTERS**
VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

Participatiemaatschappij Vlaanderen - Groeimezzanine

Op 23 januari 2009 heeft de Vlaamse Regering beslist tot de oprichting van een nieuwe regeling inzake quasi-kapitaal: PMV-Mezzanine.

De voorbije jaren heeft de Participatiemaatschappij Vlaanderen een clusterwerking ingevoerd, waarbij de activiteiten van de Groeimezzanine en het Fonds Vlaanderen-Internationaal (FVI) werden samengevoegd in de cluster "Groeifinanciering".

Groeimezzanine wordt toegekend onder de vorm van een achtergestelde lening. Initieel was financiering enkel mogelijk voor investeringen en werkkapitaal van Vlaamse ondernemingen ter ondersteuning van hun groei. In 2012 werd het toepassingsgebied uitgebreid naar de cofinanciering van bedrijfsovernames en de herfinanciering van bestaande achtergestelde en bulletleningen.

1. De voorbije jaren heeft PMV een clusterwerking ingevoerd, waarbij de activiteiten van de Groeimezzanine en het FVI werden samengevoegd in de cluster "Groeifinanciering".
 - a) Hoeveel aanvraagdossiers werden sinds de opstart van de cluster aangemeld voor de Groeifinanciering? Graag een jaarlijks overzicht t.e.m. heden.
 - b) Hoeveel van de aangemelde dossiers werden finaal goedgekeurd? Graag een jaarlijks overzicht t.e.m. heden.
 - c) Hoeveel van de goedgekeurde dossiers werden doorverwezen naar respectievelijk de Groeimezzanine en het FVI? Graag een jaarlijks overzicht t.e.m. heden.
 - d) Hoeveel dossiers werden aangemeld en zijn heden in behandeling i.f.v. een investeringsbeslissing? Hoeveel van deze dossiers hebben betrekking op respectievelijk de Groeimezzanine en het FVI? Welk potentieel investeringsbedrag vertegenwoordigen deze investeringen?
2. Het FVI verstrekt financiering in de vorm van kapitaal of een achtergestelde lening ter ondersteuning van de buitenlandse expansie van ondernemingen.

Kan ook vanuit de Groeimezzanine financiering worden toegekend voor buitenlandse expansie? Onder welke voorwaarden? Op basis van welke elementen wordt

desgevallend beslist de financiering toe te kennen vanuit de Groeimezzanine dan wel het FVI?

3. Kan de minister een jaarlijks overzicht geven van alle investeringen die vanuit de Groeimezzanine zijn gebeurd sinds 2009 t.e.m. heden? Graag een jaarlijks overzicht van:
 - het aantal investeringen (grag onderscheid tussen de nieuwe investeringen en de eventuele vervolginvesteringen);
 - de bedragen per dossier (eventueel geanonimiseerd);
 - de looptijd van de leningen;
 - de sector van het bedrijf;
 - de doelstelling van de investering (binnenlandse groei, overname enzovoort).
4. Hoeveel unieke ondernemingen verkregen financiering via de Groeimezzanine?
5. Kan de minister een overzicht geven van de verdeling van de toegekende financiering i.f.v. de sectoren van de begunstigde bedrijven?
6. Zowel kmo's als grote ondernemingen behoren tot de doelgroep.
 - a) Kan de minister een overzicht geven van de verdeling van de geïnvesteerde bedragen tussen kmo's en grote ondernemingen?
 - b) Kan de minister een overzicht geven van de huidige investeringsportfolio?
7. Kan de minister een overzicht geven van de opbrengsten ontvangen uit de gedane investeringen in het kader van de Groeimezzanine? Graag een jaarlijks overzicht sinds 2009 t.e.m. heden. Graag een onderscheid tussen respectievelijk de opbrengsten (intresten) en terugbetalingen.
8. Groeimezzanine wordt toegekend onder de vorm van een achtergestelde lening. Uit het antwoord van toenmalig minister Ingrid Lieten op schriftelijke vraag nr. 257 van 27 februari 2013 van Lode Vereeck, bleek reeds dat 2,5 miljoen euro als definitief gerealiseerde minwaarde diende te worden afgeschreven.
 - a) Kan de minister een geactualiseerd overzicht geven van de afschrijvingen die dienden te gebeuren op gedane investeringen? Graag een toelichting (timing, bedrag, reden enzovoort). Graag tevens een onderscheid tussen boekhoudkundige en gerealiseerde minwaarden.
 - b) Kan de minister een overzicht geven van gevallen waarbij er problemen rijzen t.o.v. het terugbetalingsplan? Graag een overzicht van het aantal bedrijven, de bedragen, de vooruitzichten, de factoren aan de basis enzovoort.
9. Binnen PMV werd 95 miljoen euro beschikbaar gesteld voor mezzaninefinanciering.
 - a) Hoeveel middelen vloeiden via de terugbetalingen reeds terug naar het investeringsfonds? Graag een overzicht (timing, bedragen).
 - b) Hoeveel middelen zijn nog beschikbaar voor investeringen vanuit de Groeimezzanine?
 - c) Hoeveel van de beschikbare middelen werden reeds contractueel toegezegd (commitment), maar nog niet effectief geïnvesteerd? Hoeveel middelen zijn nog beschikbaar voor nieuwe investeringen?

10. Hoe evalueert de minister op heden de financiering via de Groeimezzanine? Acht hij bijsturingen nodig?

ANTWOORD

op vraag nr. 701 van 7 juli 2015

van **WILLEM-FREDERIK SCHILTZ**

1. a) aantal aangemelde dossiers:

jaar	aantal aangemelde dossiers
2006	4
2007	29
2008	35
2009	95
2010	61
2011	45
2012	52
2013	63
2014	33
2015ytd	15
Totaal	432

De activiteit van Fonds Vlaanderen-Internationaal is in 2006 van start gegaan, de activiteit van Groeimezzanine in 2009.

Sinds 2014 worden de mezzaninedossiers met een financieringsbehoefte van meer dan 2.500.000 euro behandeld door Mezzanine Partners 1, een investeringsfonds dat PMV en Capital@rent gezamenlijk beheren.

b) aantal goedgekeurde dossiers:

jaar	aantal aangemelde dossiers	waarvan finaal goedgekeurd
2006	4	0
2007	29	3
2008	35	5
2009	95	4
2010	61	7
2011	45	7
2012	52	8
2013	63	12
2014	33	5
2015ytd	15	5
Totaal	432	56

Het investeringscomité weerhield 122 van de 432 aangemelde dossiers voor verder onderzoek. Veel bedrijven vonden een alternatieve financieringsoplossing in de loop van het investeringsproces, waardoor uiteindelijk niet alle weerhouden dossiers ter finale goedkeuring aan het investeringscomité werden voorgelegd.

c) verdeling groeimezzanine/FVI:

Jaar	aantal aangemelde dossiers	waarvan finaal goedgekeurd	waarvan Groeimezzanine	waarvan FVI
2006	4	0	0	0
2007	29	3	0	3
2008	35	5	0	5
2009	95	4	4	0
2010	61	7	5	2
2011	45	7	4	3
2012	52	8	5	3
2013	63	12	10	2
2014	33	5	3	2
2015ytd	15	5	3	2
Totaal	432	56	34	22

d) Er zijn heden 7 dossiers die werden aangemeld, in behandeling. 4 van deze dossiers hebben betrekking op Groeimezzanine en 3 op Fonds Vlaanderen-Internationaal. Deze investeringen vertegenwoordigen een potentieel investeringsbedrag van 10.000.000 euro.

- Groeimezzanine financiering kan ook worden toegekend voor de financiering van buitenlandse expansie, waarbij de financiering in principe onder de vorm van een achtergestelde lening gebeurt op het niveau van het Vlaams bedrijf.

De investeringsdossiers waar de financieringsbehoefte kadert in de buitenlandse expansie van de onderneming, worden bij voorkeur vanuit het Fonds Vlaanderen-Internationaal gefinancierd. Het maximale investeringsbedrag van het Fonds Vlaanderen-Internationaal bedraagt 1.000.000 euro. Indien de financieringsbehoefte meer dan 1.000.000 euro bedraagt, dan kunnen er naast middelen uit Fonds Vlaanderen-Internationaal ook financiële middelen vanuit Groeimezzanine worden toegekend aan de Vlaamse onderneming.

3. overzicht investeringen:

Jaar	Investering	Investeringsbedrag	Nieuw (N) - Vervolg (V)	Looptijd (in jaar)	Sector	Doel
2009	1	€ 1.500.000	N	6,5	Consumentengoederen en retail	Binnenlandse groei
2009	2	€ 750.000	N	6,5	Bouw	Binnenlandse groei
2009	3	€ 2.500.344	N	7	Consumentengoederen en retail	Versterking solvabiliteit
2010	4	€ 3.684.944	N	10	Energie en milieu	Binnenlandse groei
2010	5	€ 1.000.000	N	-	Zakelijke en industriële producten	Binnen- en buitenlandse groei
2010	6	€ 1.000.050	N	7	Consumentengoederen en retail	Werkkapitaal financiering
2010	7	€ 1.500.000	N	9	Zakelijke en industriële producten	Binnenlandse groei
2011	8	€ 1.500.000	N	8	Zakelijke en industriële diensten	Overname
2011	9	€ 9.000.000	N	6	Gezondheidszorg	Productontwikkeling
2011	10	€ 2.500.000	N	6	Consumentengoederen en retail	Werkkapitaal financiering
2011	11	€ 1.250.000	N	7	Zakelijke en industriële diensten	Binnen- en buitenlandse groei
2011	12	€ 1.333.332	N	-	Computer en consumentenelektronica	Buitenlandse groei
2011	13	€ 1.000.000	N	7	Consumentengoederen en retail	Buitenlandse groei
2012	14	€ 1.000.000	N	5,5	Zakelijke en industriële producten	Overname
2012	15	€ 2.500.000	N	7	Consumentengoederen en retail	Overname
2012	16	€ 3.000.000	N	7	Consumentengoederen en retail	Overname
2012	17	€ 666.684	V	-	Computer en consumentenelektronica	Buitenlandse groei
2013	18	€ 3.000.000	N	5,5	Chemie & materialen	Overname
2013	19	€ 2.000.000	N	6	Bouw	Overname
2013	20	€ 1.000.000	N	7	Zakelijke en industriële producten	Overname
2013	21	€ 1.500.000	N	7	Consumenten diensten	Binnenlandse groei
2013	22	€ 600.000	N	6	Zakelijke en industriële producten	Buitenlandse groei
2013	23	€ 687.167	V	-	Computer en consumentenelektronica	Buitenlandse groei
2013	24	€ 5.000.000	N	7	Consumentengoederen en retail	Binnen- en buitenlandse groei
2013	25	€ 1.050.000	N	5	Zakelijke en industriële producten	Productontwikkeling
2013	26	€ 750.000	N	7	Gezondheidszorg	Overname
2013	27	€ 2.500.000	N	6,5	Zakelijke en industriële producten	Overname
2013	28	€ 200.000	V	5	Bouw	Werkkapitaal financiering
2014	29	€ 199.396	V	6,5	Consumentengoederen en retail	Binnenlandse groei
2014	30	€ 700.000	N	5,5	Consumentengoederen en retail	Overname
2014	31	€ 880.000	N	6,5	Consumentengoederen en retail	Overname
2015	32	€ 4.000.000	N	7	Zakelijke en industriële diensten	Binnenlandse groei
2015	33	€ 531.225	V	-	Computer en consumentenelektronica	Buitenlandse groei
2015	34	€ 625.000	N	7	Consumentengoederen en retail	Overname
2015	35	€ 5.885.078	N	10	Diverse	-
Totaal		€ 66.793.220				

De investeringen 5 en 12 (+ vervolginvesteringen 17, 23 en 33) betreffen kapitaalparticipaties die uitzonderlijk met Groeimezzanine werden gefinancierd.

Investering 35 heeft betrekking op de investering van Groeimezzanine in Mezzanine Partners 1, het gezamenlijk fonds dat in 2015 door PMV en Capital@rent werd opgericht met het oog op investeringen in grotere mezzaninetickets. De totale gecommiteerde bedragen van Groeimezzanine in Mezzanine Partners 1 bedragen 15.000.000 euro. Het fonds heeft een looptijd van 10 jaar (verlengbaar met 2 x 1 jaar mits het akkoord van de algemene vergadering).

4. 31 unieke ondernemingen verkregen financiering via Groeimezzanine.

5. verdeling per sector:

Sector	Investeringsbedrag	%totaal
Consumentengoederen en retail	€ 21.404.790	32%
Gezondheidszorg	€ 9.750.000	15%
Zakelijke en industriële producten	€ 8.650.000	13%
Zakelijke en industriële diensten	€ 6.750.000	10%
Energie en milieu	€ 3.684.944	6%
Computer en consumentenelektronica	€ 3.218.408	5%
Chemie & materialen	€ 3.000.000	4%
Bouw	€ 2.950.000	4%
Consumenten diensten	€ 1.500.000	2%
Diverse	€ 5.885.078	9%

6. a) Op basis van de Europese definitie van een KMO (werknemers < 250, omzet < 50 miljoen euro of balanstotaal < 43 miljoen euro) bedragen de totale investeringen van Groeimezzanine in grote ondernemingen 16,7 miljoen euro, of 25% van het totaal, en de investeringen in kmo's 50,1 miljoen euro, of 75% van het totaal.

b) overzicht investeringsportfolio:

Investering	Investeringsbedrag	Looptijd (in jaar)	Sector	Doel	Grote onderneming of Kmo
1	€ 698.657	-	Zakelijke en industriële producten	Binnen- en buitenlandse groei	Grote onderneming
2	€ 400.000	7	Consumentengoederen en retail	Werkkapitaalfinanciering	Kmo
3	€ 1.500.000	9	Zakelijke en industriële producten	Binnenlandse groei	Kmo
4	€ 1.250.000	8	Zakelijke en industriële diensten	Overname	Kmo
5	€ 9.000.000	6	Gezondheidszorg	Productontwikkeling	Kmo
6	€ 1.025.000	7	Zakelijke en industriële diensten	Binnen- en buitenlandse groei	Kmo
7	€ 3.218.408	-	Computer en consumentenelektronica	Buitenlandse groei	Kmo
8	€ 937.500	7	Consumentengoederen en retail	Overname	Kmo
9	€ 3.000.000	7	Consumentengoederen en retail	Overname	Kmo
10	€ 2.000.000	6	Bouw	Overname	Kmo
11	€ 1.500.000	7	Consumenten diensten	Binnenlandse groei	Kmo
12	€ 562.500	6	Zakelijke en industriële producten	Buitenlandse groei	Kmo
13	€ 2.000.000	7	Consumentengoederen en retail	Binnen- en buitenlandse groei	Grote onderneming
14	€ 750.000	7	Gezondheidszorg	Overname	Kmo
15	€ 700.000	5,5	Consumentengoederen en retail	Overname	Kmo
16	€ 880.000	6,5	Consumentengoederen en retail	Overname	Grote onderneming
17	€ 4.000.000	7	Zakelijke en industriële diensten	Binnenlandse groei	Kmo
18	€ 625.000	7	Consumentengoederen en retail	Overname	Grote onderneming
19	€ 5.885.078	10	Diverse	-	Kmo
Totaal	€ 39.932.143				

7. overzicht opbrengsten:

Jaar	Ontvangen interesten/ dividenden	Gerealiseerde meerwaarden	Terugbetalingen
2009	€ 83.597	€ 0	€ 0
2010	€ 192.125	€ 0	€ 0
2011	€ 599.433	€ 0	€ 0
2012	€ 1.670.782	€ 0	€ 599.433
2013	€ 2.061.968	€ 0	€ 1.956.655
2014	€ 2.198.719	€ 1.553.258	€ 17.629.211
2015YTD	€ 1.024.238	€ 177.030	€ 1.876.038
Totaal	€ 7.830.862	€ 1.730.288	€ 22.061.337

8. a) overzicht minwaarden:

Investering	Investeringsbedrag	Minwaarde	Gerealiseerd/ Boekhoudkundig	Timing	Reden
1	€ 1.250.000	-€ 190.504	Boekhoudkundig		Achterstand ten opzichte van het business plan
2	€ 1.699.396	-€ 1.349.396	Gerealiseerd	2014	Onvoldoende opschaling van de omzet
3	€ 1.500.000	-€ 1.097.153	Boekhoudkundig		Te zware schuldenlast
4	€ 600.000	-€ 99.959	Boekhoudkundig		Liquiditeitsproblemen omwille van te lage rendabiliteit
5	€ 2.500.344	-€ 2.500.344	Gerealiseerd	2011	Fraude
6	€ 950.000	-€ 950.000	Gerealiseerd	2014	Liquiditeitsproblemen door o.a. mismanagement en conjunctuur
Totaal	€ 8.499.740	-€ 6.187.356			

Tegenover de niet-gerealiseerde/boekhoudkundige minwaarden ten belope van 1.387.616 euro noteren we momenteel niet-gerealiseerde/boekhoudkundige meerwaarden ten belope van 2.975.967 euro binnen Groeimezzanine.

- b) Er zijn momenteel geen achterstanden ten opzichte van de afgesproken terugbetalingsplannen. Indien er op basis van de tussentijdse resultaten indicaties zijn voor mogelijke toekomstige terugbetalingsproblemen, dan worden de investeringen voorzichtigheidshalve afgewaardeerd (cfr. boekhoudkundige minwaarden in bovenstaande tabel).

9. a) overzicht terugbetalingen en gerealiseerde meerwaarden:

Investering	Investeringsbedrag	Terugbetalingen	Gerealiseerde meerwaarden	Timing
1	€ 1.500.000	€ 250.000	€ 0	Terugbetaling conform afgesproken terugbetalingsschema
2	€ 1.699.396	€ 350.000	€ 0	Gedeeltelijke terugbetaling in 2014, residu afgeschreven
3	€ 2.500.000	€ 1.562.500	€ 0	Gedeeltelijke vervroegde terugbetaling in 2014 (hoofdsom + uitgestelde interesten)
4	€ 600.000	€ 37.500	€ 0	Terugbetaling conform afgesproken terugbetalingsschema
5	€ 1.250.000	€ 225.000	€ 0	Terugbetaling conform afgesproken terugbetalingsschema
6	€ 5.000.000	€ 3.000.000	€ 55.433	Gedeeltelijke vervroegde terugbetaling in 2014 (hoofdsom + verlopen interesten)
7	€ 1.000.050	€ 600.000	€ 155.078	Gedeeltelijke vervroegde terugbetaling in 2014 (hoofdsom, verlopen interesten en meerwaarden)
8	€ 1.000.000	€ 301.342	€ 658.719	Opbrengsten uit gedeeltelijke verkoop aandelen
9	€ 3.684.944	€ 3.684.944	€ 0	Vervroegde terugbetaling in 2014
10	€ 1.000.000	€ 1.000.000	€ 0	Vervroegde terugbetaling in 2014
11	€ 3.000.000	€ 3.000.000	€ 30.107	Gedeeltelijke vervroegde terugbetaling in 2014 (hoofdsom + verlopen interesten)
12	€ 2.500.000	€ 2.500.000	€ 475.000	Vervroegde terugbetaling in 2014 (hoofdsom en meerwaarden)
14	€ 1.000.000	€ 1.000.000	€ 0	Vervroegde terugbetaling in 2015
15	€ 1.050.000	€ 1.050.000	€ 165.168	Vervroegde terugbetaling in 2014 en 2015 (hoofdsom en meerwaarden)
16	€ 1.000.000	€ 1.000.000	€ 0	Vervroegde terugbetaling in 2014
17	€ 2.500.000	€ 2.500.000	€ 190.833	Gedeeltelijke vervroegde terugbetaling in 2014 (hoofdsom + verlopen interesten)
Totaal	€ 30.284.390	€ 22.061.286	€ 1.730.338	

- b) Binnen PMV is 95 miljoen euro ter beschikking gesteld voor mezzaninefinanciering, waarvan 85 miljoen euro voor Groeimezzanine en 10 miljoen euro voor Innovatiemezzanine. Binnen Groeimezzanine werd tot op heden 66.793.220 euro geïnvesteerd. Het nog te investeren saldo voor Groeimezzanine bedraagt aldus 18.206.780 euro. Gezien het rollend karakter van Groeimezzanine kunnen ook de effectief teruggevloede kapitalen (22.061.286 euro) en de gerealiseerde meerwaarden (1.730.338 euro) van investeringen opnieuw worden geïnvesteerd. Voor Groeimezzanine bedragen de totale teruggevloede investeringsbedragen en gerealiseerde meerwaarden samen 23.791.625 euro. De beschikbare middelen binnen Groeimezzanine bedragen dus 41.998.405 euro.
- c) Van de beschikbare middelen werd reeds 9.365.832 euro contractueel toegezegd, maar nog niet effectief geïnvesteerd. Het grootste deel heeft betrekking op de resterende commitment van Groeimezzanine in Mezzanine Partners 1, zijnde 9.114.922 euro. De beschikbare middelen voor investering bij Groeimezzanine

bedragen bijgevolg 32.632.573 euro, namelijk de beschikbare middelen (41.998.405 euro) verminderd met de reeds gecommitteerde investeringsbedragen (9.365.832 euro).

10. De financiering via Groeimezzanine wordt tot dusver positief geëvalueerd. De investeringen door Groeimezzanine droegen bij tot de groei, de creatie van tewerkstelling en de verankering van Vlaamse bedrijven. Daarnaast kan Groeimezzanine terugblikken op een positief rendement sinds de opstart, waarbij de verkoopopbrengsten, de terugbetalingen en de huidige waarde van de investeringsportefeuille ruim de totale initiële investeringsbedragen overtreffen.

Naar de toekomst toe wordt een uitbreiding van de actieradius van Groeimezzanine overwogen door een verlaging van het minimale investeringsbedrag van 1.000.000 euro naar 350.000 euro. Op die manier zal Groeimezzanine nog beter aansluiten met het bestaande productengamma van PMV en nog beter tegemoet kunnen komen aan de financieringsnoden van de Vlaamse kmo's.